

закритого типу. В даний час вони набули особливого значення, оскільки є основою для становлення суб'єктів господарювання з високим рівнем концентрації виробництва [2, с. 45; 7, с. 9], до яких відносяться такі корпоративні структури, як консорціуми, холдинги, концерни, синдикати, ПФГ тощо. [6, с. 42]

Таким чином, однією із основних перспектив розвитку хімічного комплексу регіону, що на ньому спеціалізується, є формування великих вертикально-інтегрованих структур, які забезпечать весь технологічний цикл виробництва продукції та її наступну реалізацію, а також сприятиме активізації інвестиційної діяльності підприємств регіону.

Література

1. Амосов О.Ю. Наукові основи управління виробництвом у хімічному комплексі регіону / О.Ю. Амосов // Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. праць. – Харків: ХарПІ НАДУ «Магістр», 2010. – Вип. 1. – С. 4-6.
2. Брюховецька Н.Ю. Проблеми формування корпоративного сектора в українській економіці / Н.Ю. Брюховецька // Регион, город, предприятие в условиях переходной экономики: сб. науч. тр. – Донецк: ИЭПИ НАН Украины, 2000. – С. 43–49.
3. Денисов А.Ю. Экономическое управление предприятием и корпорацией / А.Ю. Денисов, С.А. Жданов. – М.: Дело и Сервис, 2002. – 416 с.
4. Захарченко В. Зростання впливу трансакційних витрат на вертикальну інтеграцію та системне розміщення промислового виробництва / В. Захарченко // Економіст. – 2004. – № 9. – С. 62–65.
5. Моїсеєв Г.В. Питання трансформації промислових підприємств у нові господарчі структури / Г.В. Моїсеєв // Економіка промисловості. – 1999. – № 1. – С. 42–48.
6. Паламарчук Г. Проблемы концентрации производства в Украине / Г. Паламарчук // Экономика Украины. – 2008. – № 11. – С. 38–46.
7. Тополь М.І. Проблеми створення державних холдингових компаній / М.І. Тополь, М.П. Фількін, А.Г. Чешко – Харків: Основа, 1999. – 261 с.

Удалих О. О., Михальченко Т.В.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Під впливом внутрішньої і зовнішньої конкуренції інновації стають важливим елементом менеджменту, орієнтованого на стратегічний успіх. Нові продукти, прогресивні технології визначають успіх підприємницької діяльності та забезпечують довгострокове функціонування ті фінансову стабільність організації. Основою інноваційного розвитку підприємства є інноваційний потенціал. Саме тому актуальною проблемою вітчизняних підприємств є розробка комплексних рішень щодо питань створення, накопичення та використання інноваційного потенціалу відповідно сучасним ринковим умовам.

Аналіз літературних джерел [1-5] дозволяє зробити висновок про те, що поняття інноваційного потенціалу підприємства є складним та багатограним.

Так, Є. Лапін [3, с. 12] вважає, що інноваційний потенціал разом з інформаційним є складовими частинами інтелектуального потенціалу підприємства. Вони регулюють виробничі процеси, сприяють підвищенню продуктивності живої праці, ефективності використання предметів праці і енергетичних ресурсів, допомагають піднести рівень і ефективність технологій.

С. Ілляшенко [2, с.19] під інноваційним потенціалом розуміє деяку критичну масу ресурсів господарюючого суб'єкта (інтелектуальних, науково-дослідних, інформаційних і т. д.), необхідну і достатню для його розвитку на основі постійного пошуку і використання нових сфер і способів реалізації ринкових можливостей, які відкриваються перед ним, що пов'язано з модифікацією існуючих і формуванням нових ринків збуту.

Сутність об'єкту досить повно розкривається шляхом виявлення його структури. У зв'язку з цим окремо треба зупинитись на основних компонентах досліджуваної категорії. Структура інноваційного потенціалу може бути представлена єдністю його складових (рис. 2.) . [4, с. 5]

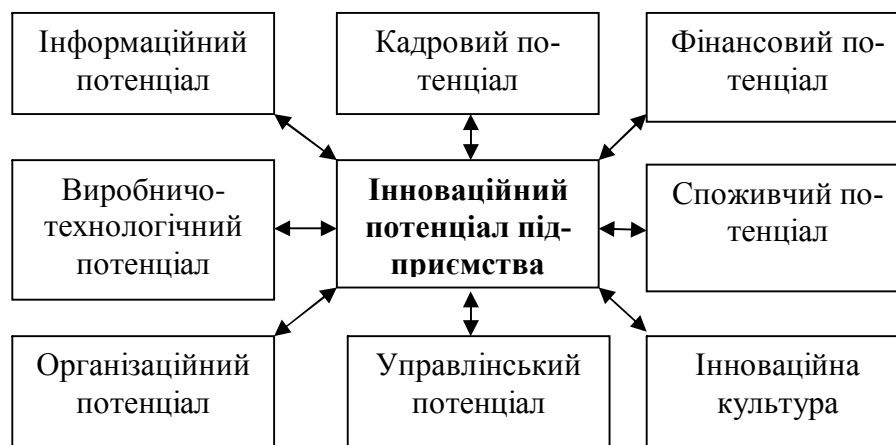

Рис. 2. Складові інноваційного потенціалу підприємства

Система управління інноваційним потенціалом включає в себе об'єкт управління – інноваційний потенціал і суб'єкт управління – органи управління, у складі яких здійснюється прийняття інноваційних рішень. Основою системи управління потенціалом є забезпечення взаємодії об'єкта та суб'єкта управління, при якому досягається найбільша системна ефективність використання інновацій [1, с. 4].

З урахуванням методологічних аспектів управління інноваційним потенціалом складається з таких етапів [5, с. 7]:

- загальна оцінка інноваційного потенціалу підприємства;
- оцінка ресурсної складової інноваційного потенціалу, а саме: оцінка матеріальних, інтелектуальних, інформаційних та науково-технічних ресурсів;
- оцінка фінансових ресурсів і інноваційно-інвестиційної привабливості

підприємства;

- оцінка результативності інноваційного потенціалу підприємства, що виражається через підвищення інноваційної активності, зростання обсягів інноваційної продукції, зростання показників ефективності, прибутковості, конкурентоспроможності.

- розробка комплексної стратегії використання інноваційного потенціалу в умовах зовнішнього середовища .

У загальному вигляді організаційна схема управління інноваційним потенціалом може бути представлена наступним чином (рис.2.) [4, с. 25]:

Рис.2. Організаційна схема управління розвитком інноваційного потенціалу підприємства

Дана схема дозволяє сформувати у єдиний комплекс всі організаційні аспекти (методи, функції, цілі та задачі) управління розвитком інноваційного потенціалу.

Отже, на основі викладеного вище, можна стверджувати, що в умовах сучасної економіки ефективна діяльність підприємства у довгостроковій перспективі, забезпечення високих темпів його функціонування і підвищення конкурентоздатності в значній мірі визначається рівнем використання інноваційного потенціалу, який складається з комплексу самостійних елементів, які у процесі взаємодії утворюють синергетичний ефект. Знання теоретичних положень, методів оцінки і рекомендацій по використанню інноваційного потенціалу дозволяє будувати об'єктивну стратегічну лінію розвитку організації.

Література

1. Герасимов В.В. Управление инновационным потенциалом производственных систем: Учеб. пособие / В.В. Герасимов, Л.С. Минина, А.В. Васильев. – Новосибирск: НГАСУ, 2003. – 64 с.
2. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: Навч. посібник. / С.М. Ілляшенко – Суми: ВТД «Університетська книга», 2003. – 278с.
3. Лапин Е.В. Экономический потенциал предприятия: Монография. – / Е.В. Лапин Сумы: ИТД «Университетская книга», 2002. – 310 с.
4. Матвейкин В.Г. Инновационный потенциал: состояние и перспективы развития: [монография] / В.Г. Матвейкин, С.И.Дворецкий, Л.В. Минько, В.П. Таров, Л.Н. Чайникова, О.И. Летунова. – М. : «Издательство Машиностроение-1», 2007.
5. Попов А.И. Управление инновационной активностью предприятия: метод.указания / А.И. Попов. – Тамбов.: «Издательство ТГТУ». – 2008. – 24с.

Чеховська В.А., Коробський Р.В.

ТРАНСПОРТНИЙ КОМПЛЕКС В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Транспортна система є однією з найважливіших інфраструктурних галузей матеріального виробництва, яка забезпечує виробничі й невиробничі потреби народного господарства і населення в усіх видах перевезень. Велике значення має транспорт для зв'язку між галузями народного господарства, між містом і селом, між окремими районами країни. Транспорт сприяє суспільному територіальному поділу праці, є активним фактором формування економічної спеціалізації господарства окремих районів, неможливої без обміну продукцією.

Транспорт повинен сприяти якнайшвидшій інтеграції України в загальноєвропейську економічну систему, що потребує створення залізничних та автомобільних шляхів з центральних частин Західної Європи – у країни СНД, з півночі Західної Європи – у країни Близького Сходу.

Наслідком роботи транспорту є не новий продукт, а певний корисний ефект, що полягає в переміщенні вантажів і людей. На транспорті використовується не сировина, а лише засоби виробництва й допоміжні